

2019. La Festa de l'Esport, que es va iniciar fa quaranta-sis anys i que ha passat pel pavelló, pel camp de futbol i per algun altre recinte, ha tingut lloc ara dins del Teatre Municipal. El Premi Forjador de l'Esport ha estat per a Manel Fernández pel foment de l'atletisme i dels esports de base, i el Premi Llevant, recollit per Jordi Palacín, per al Club de Bàsquet Lloret, pels seus cinquanta anys. Altres premiats han estat, en diferents disciplines: Miquel Molina, Ona Blasco, Ariadna Garrasino, Miquel Juanola, Tània Pardo, Marc Dailos, Xènia Sirés, Clàudia Terradas, José León, Àlex Barón, Ale Albanesi i Raúl Rico. L'Ajuntament també ha distingit Angelina Bonilla i Emeterio Villoldo com a usuaris més veterans dels cursos esportius senyors.

Blanes: la revista de l'Arxiu | Ha sortit el número 22 de la revista *Blanda*, de l'Arxiu Municipal de Blanes. Té cent trenta pàgines. Reprodueix en portada un quadre de Lluïsa Vidal, pintora a la qual Consol Oltra dedica un interessant article i de la qual també es parla en un altre treball, aquesta vegada d'Aitor Roger, dedicat a les *feminals*, és a dir, a dones pioneres com Carme Karr, Dolors Monserdà i Carme de Burgos. El mateix Aitor Roger signa, també, una història del Concurs Internacional de Focs d'Artifici de la Costa Brava, a Blanes, en el seu cinquantenari. Sebastià Rusalleda escriu «El bateig de la Costa Brava» i, amb nous materials, rebla el clau a favor de la tribuna del convent de Blanes com a lloc des d'on Agulló va donar a aquesta costa el nom que l'ha fet famosa. Maria Àngels Sagraera fa una semblança de

>> Portada del número 22 de la revista Blanda.

Quimet Illas, *en Falet*, un destacat blanenc de cent deu anys. «Joaquim Ruyra i Oms, propietari rural» es deu a la ploma del desaparegut veterinarí Josep Turon. Pep Vila parla d'«El dinar de morts servit per Joan Bta. Jalabert, adroguer blanenc (1710)»; Emília Augué explica les seves vivències com a «La modista dels vestits de paper» al Club Sant Jordi, i completen el número les «Notícies de l'Arxiu» i una bibliografia blanenca.

Sils: deu anys de l'escola Els Estanys

| A finals de 2009, l'escola silenca Jacint Verdaguier ja estava desbordada en alguns cursos i era necessari obrir un nou centre per acollir l'alumnat. Va ser el motiu per projectar la nova escola, que va rebre, aleshores, el nom d'Els Estanys i que ara ja fa deu anys que funciona. La directora del centre, Carme Dilmé, que es fa ressò de l'efemèride a la revista local *Quadern de Sils*, diu: «Al llarg d'aquests anys, l'escola s'ha anat fent gran en molts sentits: en nombre d'alumnes i mestres, en espais, en barracons, en l'excel·lència del nostre projecte escolar... i ha esdevingut un centre consolidat a la població de Sils».

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM

Quaranta anys del Calendari Cerdà

| L'any 1980 es va publicar el primer Calendari Cerdà. Joan Pous i Martí Juncà van ser els caps visibles d'un projecte sorgit entre activistes culturals cerdans que van trobar en el calendari la millor manera d'entrar a les cases tot reivindicant la cultura cerdana. Al llarg dels anys el calendari ha recollit festes, expressions pròpies del parlar, patrimoni, costums, oficis i eines de Cerdanya i del Capcir.

Malgrat que el seu format s'inspira en un calendari del Rosselló, amb els anys ha anat agafant un estil inconfusible. En les edicions del Calendari Cerdà hi han treballat voluntàriament pintors, dibuixants, escriptors, historiadors i especialistes, i s'hi han tractat tota mena de temes: des dels goigs fins als ocells, passant per les herbes remeieres, els costums o els mamífers. Per celebrar l'efemèride, el conjunt de calendaris s'ha exposat a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya: des del primer,

dedicat a Talló, fins al darrer, sobre la cuina cerdana. És una bona ocasió per recordar els calendaris que hem vist a casa des del 1980.

Cinquena edició de les xerrades «Explica'm una història»

| Un any més, durant el mes de febrer, el Grup de Recerca de Cerdanya, l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya i el Consell Comarcal de la Cerdanya van organitzar el cinquè cicle de xerrades «Explica'm una història», en el qual, com en les edicions anteriors, es van abordar diversos temes relacionats amb la vall cerdana.

L'interès creixent per la història de Cerdanya es va confirmar amb la gran afluència de públic a cada xerrada. El cartell d'aquesta edició hi va tenir molt a veure. Va encetar el cicle l'arqueòloga Sara Aliaga, amb una xerrada sobre els pobles abandonats de Cerdanya. Va mostrar indicis, documents i proves d'una llarga llista de nuclis avui desapareguts. La va seguir el doctor en història antiga Oriol Olesti, que va dedicar la xerrada a les troballes arqueològiques de materials cartaginesos a la vall del Segre, que apunten que Anníbal va creuar els Pirineus per Cerdanya. Per acabar, el geògraf Carlos Guàrdia va voler conscienciar sobre la importància dels camins municipals partint de la xarxa històrica de camins de Puigcerdà. Enguany el cicle s'ha consolidat i ha agafat empena per a les pròximes edicions.

>> Carlos Guàrdia durant la xerrada «La xarxa històrica de camins de Puigcerdà».

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Centenari del CF Ripoll

| Començant per la capital comarcal, Ripoll, cal destacar en primer lloc la commemoració al llarg de tot aquest 2020 del centenari de la fundació del Club de Futbol Ripoll, equip que es va fundar

el mes d'abril de 1920. Des de l'entitat esportiva ja s'ha demanat el suport institucional necessari per celebrar una efemèride que arribi a tot el poble.

Sense moure'ns de la vila comtal, també cal destacar que el divendres 7 de febrer es va fer entrega dels premis Ripollès Líders, que enguany van celebrar el primer decenni de recorregut. L'acte de lliurament dels guardons (amb disseny de l'artista local Domènec Batalla) de les diferents categories, nou en total, va estar presidit per l'honorable consellera de la Presidència, la senyora Meritxell Budó, i va tenir lloc als locals del Cinema Teatre Comtal. Val a dir que la consellera va anunciar, aprofitant l'avinentsa, la intenció de la Generalitat d'invertir deu milions d'euros a la comarca.

Sant Joan i Camprodon | Pel que fa a Sant Joan de les Abadesses, enguany és el desè aniversari de l'Espai Art l'Abadia, ubicat a les dependències del vell palau abacial del segle xv. Per commemorar-lo, s'han programat un seguit d'exposicions i de *performances*. L'acte inaugural, previst per al segon cap de setmana de març, consistia en una *performance* lumínica a la façana del palau, promoguda per la sensibilitat creativa de l'artista Dolors Puigdemont.

També cal esmentar que ja s'han fet públiques les bases per a la convocatòria dels guardons Emma, que premien la persona o entitat que ha des-

tacat en la seva voluntat de millorar la vila, tant en el vessant cultural com en el social i econòmic.

A Camprodon, hi ha dues efemèrides per comentar: la primera és la commemoració del 81è aniversari de la retirada republicana, amb activitats que s'aniran esglaonant en el decurs de l'any (conferències, exposicions, col·loquis...). En aquest ambient commemoratiu cal situar també la inauguració de l'exposició «"Los otros Guernicas". Pintures de *la Desbandá* i *la Retirada*», de l'artista argentina Diana Dowek. L'artista pretén que aquesta mostra sigui, a part d'un espai per poder-hi contemplar les seves recreacions i gaudir-ne, un lloc de reflexió.

L'institut escola de Ribes | Una nòtula de tarannà pedagògic i social que té relació amb la població de Ribes de Freser: des de les instàncies pertinents es continua treballant per tal que amb vista al curs 2020-2021 l'institut escola ja sigui una realitat, de manera que estigui en ple funcionament i beneficiï tant l'alumnat com les famílies del poble. L'institut escola és de fusió, en el sentit que és el resultat de la unió dels dos centres escolars de la vila: l'escola d'infantil i primària Mare de Déu de Núria i la de secundària, la SES Joan Triadú.

Sense deixar la vall de Ribes (més en concret, la vall de Núria), el seu alberg,

vinculat a la xarxa Xanascot d'albergs de la Generalitat de Catalunya, ha reobert després de romandre sis mesos tancat per dotar-lo d'instal·lacions d'energia geotèrmica i fer-lo, així, més sostenible i ecològic. Val a dir que és un alberg que té una gran demanda tant per part de famílies com de grups escolars d'arreu de Catalunya i d'altres llocs de l'Estat espanyol.

I, per acabar, dues referències breus als dies de gresca del Carnestoltes, que ja han passat i que a la comarca les poblacions celebren de manera esglaonada, segons un calendari pactat entre els diferents ajuntaments, a fi de no encavalcar-se. El més matiner va ser el de la població de Campdevàrol, seguit del de Ribes de Freser. Aquest darrer és, a parer meu, el més irreverent i teatral, amb escreix, de tots els que es fan al Ripollès en els dies previs a les estretors de la vella Quaresma... Només cal dir que es fa sota l'advocació de santa Truja, que dura una setmana i que el darrer dissabte del mes és el dia principal de les carnestoltades, ja que està dedicat a aquesta santa.

>> Els guardonats en la darrera edició dels premis Ripollès Líders.

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > SANTI REDONDO, resident a Hondures

Visc a Hondures per amor. Hi tinc la dona i també una filla amb paràlisi cerebral, que, si tot va bé, algun dia duré a Girona. Només fa un any que visc a Talanga, però estic enamorat d'aquest municipi i de tot el país, ja que he tingut ocasió de visitar la capital, Tegucigalpa, i molts altres indrets. A Talanga hi ha prop de vint *aldeas* i quasi un centenar de *caseríos*. Fins i tot a la capital la majoria dels carrers estan sense asfaltar, per això és coneguda com l'Indret del Fang. Curiosament, la majoria dels immigrants hondurenys que viuen a Girona són de Talanga; això fa que potser em senti més ben acollit.

Hondures és un país maco i pobre, molt pobre. A casa treballem recollint cafè, blat de moro, *frijoles*, plàtans, melons, taronges... de tot una mica, el que toqui en cada moment. És una feina dura, molt física; et fas un fart de carregar sacs, però m'agrada i em sento molt a prop de la natura. Aquests productes els venen a la gent del país i de vegades també van a l'estranger. Nosaltres els duem a un magatzem i des d'allà els distribueixen on calgui.

Econòmicament, la situació és complicada. La moneda és la lempira hondurenysa. Amb vint-i-set lempires fas un euro; no és una moneda gens competitiva. Hi ha gent que es fa un fart de treballar i en tota la setmana només guanya l'equivalent a cinquanta euros. És una pena, perquè el país és ric. En general, la gent és bona, més ben educada que a Girona, i també valoren més el que tenen. L'únic que no m'agrada és el comportament de molts homes, que consideren que les dones són un tros de carn. Hi ha un masclisme molt exagerat. Un home es considera un home quan té una dona o dues. I, en molts casos, si li pot prendre la dona al germà, la hi pren. També hi ha dones que tenen llibertat, depèn de la zona. Als pobles acostuma a haver-n'hi menys.

Els que manen a Hondures són els grans, els vells, que per a mi porten el país malament. Si en deixessin les regnes als joves que han tornat després d'haver emigrat, tot seria diferent; Hondures creixeria molt.